

Odpowiedzi na pytania dotyczące ogłoszonego naboru wniosków dla działania 6.3 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej.

- 1. W LPR ujęte zostały obszary jako przestrzeń publiczna. Aktualnie nie są one ujęte jeszcze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Funkcje określone w definicji przestrzeni publicznej zostaną spełnione dopiero po rewitalizacji tej przestrzeni. Czy na podstawie zapisów LPR i planowanych działań rewitalizacyjnych w/w przestrzeń stanowi powierzchnię publiczną w rozumieniu zapisów dotyczących naboru 6.3, tj. czy można je ująć w oświadczeniu dotyczącym przestrzeni publicznej, wskaźnikach oraz w załączniku nr 2 – specyfikacji dotyczącej kryteriów oceny merytorycznej jakościowej projektu.**

Obszar przestrzeni publicznej musi być określony już na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie. Zgodnie z przyjętą w SZOOP definicją, jako obszar przestrzeni publicznej – należy rozumieć obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zgodnie z Regulaminem konkursu Wnioskodawca zobowiązany jest przedłożyć wraz z wnioskiem o dofinansowanie, załącznik nr 21 Oświadczenie dotyczące obszaru przestrzeni publicznej, w którym potwierdzi, że nieruchomości objęte projektem rewitalizacyjnym spełniają ww. definicję obszaru przestrzeni publicznej. W związku z powyższym, obowiązek potwierdzenia spełnienia wymogu definicji obszaru przestrzeni publicznej spoczywa na wnioskodawcy już w momencie złożenia wniosku o dofinansowanie.

- 2. W ramach naboru 6.3 planujemy adaptację budynku na potrzeby Centrum Techniki, Kultury i Przedsiębiorczości w miejscowości X. W ramach Centrum planowane jest utworzenie w nim między innymi następujących stref:**
  - a. Mediateka,**
  - b. Przestrzeń Coworkinga,**
  - c. Pracownia aktywności społecznych,**
  - d. Muzeum industrialne – prezentowana będzie historia przemysłu w mieście X,**
  - e. Laboratoria,**
  - f. Strefa maker's space.**

Znajdują się tam również pomieszczenia administracyjne, związane z tworzonym Centrum. Czy wydatki przeznaczone na w/w pomieszczenia administracyjne stanowią wydatek kwalifikowalny w świetle wytycznych naboru 6.3 ?

Zgodnie z Regulaminem Konkursu, co do zasady nie będą finansowane wydatki dot. całości lub części budynków przeznaczonych docelowo na cele administracji publicznej. Ponadto załącznik nr 7 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WP 2014-2020, tj. Katalog Wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych w ramach poszczególnych osi

priorytetowych, działań i poddziałań – zakres EFRR wskazuje, iż niekwalifikowane będą wydatki na roboty budowlane dotyczące budynków oraz wyposażenie pomieszczeń w celach wyłącznie administracyjnych i zarządczych.

W pytaniu nie wskazano jakie konkretne nowe funkcje – zgodnie z SZOOP - będą nadane budynkowi oraz jaka będzie forma prawna Centrum. W związku z powyższym w omawianej kwestii, uwzględniając ww. wymogi, można stwierdzić, że w przypadku pomieszczeń niezbędnych do zarządzania i funkcjonowania Centrum Techniki, Kultury i Przedsiębiorczości współfinansowanie wydatków dot. tych pomieszczeń będzie możliwe jeżeli nie są one przeznaczone docelowo na cele administracji publicznej oraz budynek nie będzie używany w celach wyłącznie administracyjnych i zarządczych.

3. Jak będzie liczona powierzchnia w przypadku utworzenia ścieżki edukacyjnej w przestrzeni publicznej (Ogródek Jordanowski i Park Miejski), polegającej na wykorzystaniu istniejących ciągów pieszych i wzbogaconej elementami małej architektury (tablice informacyjne) oraz nasadzeniami zieleni ?

Wskaźnik kluczowy pn. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha] powinien odzwierciedlać rzeczywistą powierzchnię objętą działaniami w ramach projektu.

W omawianym przypadku nie powinny być do jego wielkości wliczane istniejące już ciągi piesze na których nie będą prowadzone roboty budowlane. Należy wskazać wyłącznie rzeczywistą powierzchnię na której prowadzona będzie rewitalizacja. Wskaźnik należy podać z dokładnością do 2 miejsc po przecinku w hektarach.

4. Jeżeli projekt nie jest objęty pomocą publiczną, pomocą de minimis, nie generuje dochodów - maksymalne dofinansowanie kwotowe z EFRR wynosi 8 823 529,41 zł + Budżet Państwa, co daje łączne dofinansowanie 10 mln zł?

Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu, dla projektu nie objętego pomocą publiczną, pomocą de minimis, oraz nie generującego dochodów - maksymalne dofinansowanie kwotowe z EFRR nie może przekroczyć 8 823 529,41 PLN oraz 75 % kosztów kwalifikowanych i dodatkowo maksymalne dofinansowanie kwotowe z Budżetu Państwa (BP) nie może przekroczyć 1 176 470,59 zł oraz 10 % kosztów kwalifikowanych. Podsumowując, dofinansowanie ww. projektu uwzględniającego środki EFRR i BP nie może przekroczyć 10 mln zł (85% kosztów kwalifikowanych).

5. Jeżeli projekt nie jest objęty pomocą publiczną i generuje dochód (zastosowany mechanizm monitoringu i wycofania) lub jest objęty pomocą de minimis - maksymalne dofinansowanie kwotowe z EFRR wynosi 10 000 000,00 zł?

Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu, dla projektu objętego pomocą de minimis lub generującego dochód maksymalne dofinansowanie kwotowe z EFRR wynosi 10 000 000,00 zł zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami, ale poziom dofinansowania nie może stanowić więcej niż 75% kosztów kwalifikowanych.

6. Jeżeli projekt w całości jest objęty pomocą publiczną - maksymalne dofinansowanie kwotowe z EFRR wynosi 10 000 000,00 zł?

Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu, dla projektu objętego pomocą publiczną maksymalne dofinansowanie kwotowe z EFRR wynosi 10 000 000,00 zł zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami, ale poziom dofinansowania nie może stanowić więcej niż 75% kosztów kwalifikowanych.

- 7. Jeżeli przedmiotowy projekt częściowo objęty jest pomocą publiczną i częściowo jest projektem nieobjętym pomocą publiczną, pomocą de minimis oraz nie generuje dochodu, to jakie jest w tym przypadku ograniczenie kwotowe dofinansowania z EFRR? W tym przypadku należy zastosować się do kwoty**

8 823 529,41 zł z EFRR + Budżet Państwa w ramach części projektu nieobjętej pomocą publiczną, czy też zastosować limit max 10 000 000,00 zł z EFRR?”

Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu, dla projektu objętego pomocą publiczną (w tym również projektu częściowo objętego pomocą publiczną, pomocą de minimis oraz generującego dochód) maksymalne dofinansowanie kwotowe z EFRR wynosi 10 000 000,00 zł zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami ale nie więcej niż 75% kosztów kwalifikowanych. Definicję projektu należy rozumieć zgodnie z art. 2 pkt 18) jako *przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte współfinansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego.*

- 8. Czy istnieje możliwość wsparcia mieszkań socjalnych np. w sytuacji gdy mieszkanie będzie lokalizowane w bloku spółdzielni mieszkaniowej (i brak jest zasadności realizacji części wspólnych budynku) lub gdy zaplanowano adaptację całego budynku na mieszkania socjalne, a zadania te wynikają z LPR i ze zdiagnozowanych w nim problemów społecznych.**

Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa: *„W odniesieniu do infrastruktury niezbędnej dla świadczenia usług społecznych, wsparcie finansowane z EFRR powiązane będzie z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług (włączając formy stacjonarne). W odniesieniu do wspierania rozwoju mieszkań chronionych, wspomaganych w tym treningowych, należy podkreślić, że w ramach PI 9a możliwa będzie interwencja EFRR wykraczająca poza części wspólne budynków mieszkalnych (co nie jest możliwe w ramach PI 9b).*

Jednocześnie zapisy RPO WP 2014-2020 wskazują, iż: *„Przy uwzględnieniu ograniczeń dla ww. typów projektów (dotyczy PI 9b) należy mieć na uwadze poniższe (...) rewitalizacja tkanki mieszkaniowej w wąskim zakresie (części wspólne budynków), jako element szerszego projektu”,* co również znajduje odzwierciedlenie w zapisach SZOOP RPO WP 2014-2020 w pkt 19 *Limity i ograniczenia w realizacji projektów* ppkt 11 *Odnowienie (roboty budowlane) tkanki mieszkaniowej w wąskim zakresie (części wspólne budynków), jako element szerszego projektu.*

Co prawda projekty rewitalizacyjne ujęte w programach rewitalizacji mogłyby obejmować mieszkania socjalne, niemniej z uwagi na ww. ograniczenia nie mogą one być przedmiotem dofinansowania w ramach trwającego obecnie naboru wniosków w zakresie rewitalizacji (Działanie 6.3).

Podsumowując, dokumenty programowe nie dopuszczają możliwości wsparcia mieszkań socjalnych (ograniczają one jedynie możliwość wsparcia do części wspólnych budynków).

- 9. Czy jest możliwość dofinansowania projektów z zakresu ochrony zdrowia obejmujących opiekę długoterminową (m.in. hospicja).**

Wobec coraz szybszego tempa demograficznego starzenia się polskiego społeczeństwa coraz bardziej istotne staje się trafne oszacowanie skali niesamodzielności wśród ludzi starszych oraz związanych z tym potrzeb. Niemniej, biorąc pod uwagę wnioski płynące z dotychczasowych doświadczeń, wskazujące, iż stacjonarne formy opieki długoterminowej (do której m.in. zaliczamy zakłady opiekuńczo-lecznicze (ZOL), zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze (ZPO), czy hospicja stacjonarne) często nie zapewniają osobom

w nim przebywającym prawa do niezależności, ograniczają lub uniemożliwiają udział w życiu społeczności, są też rozwiązaniami bardziej kosztownymi niż usługi świadczone na poziomie lokalnych społeczności, dlatego zapisy Umowy Partnerstwa wskazują, iż niezbędne jest wspieranie przedsięwzięć mających na celu powstawanie i rozwój zdeinstytucjonalizowanych form opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi oraz osobami starszymi oraz form wsparcia dla osób wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Jednocześnie należy zauważyć, iż ww. placówki pełnią już określone funkcje (w tym przypadku zdrowotne), a zapisy SZOOP RPO WP 2014-2020 przewidują udzielenie wsparcia polegające na ograniczeniu istotnych problemów zidentyfikowanych w Programie Rewitalizacji (...) w celu przywrócenia i/lub nadania nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych, turystycznych lub rekreacyjnych, przy jednoczesnym zachowaniu ograniczeń wynikających z pkt 19 Limity i ograniczenia w realizacji projektów dotyczących opieki instytucjonalnej.

Przedmiotowe zapisy nie wykluczają jednak możliwości wsparcia budynków zdegradowanych celem przywrócenia i/lub nadania im nowych funkcji np. hospicjów, nie dopuszczają natomiast wsparcia budynków/obiektów/przestrzeni publicznych pełniących obecnie daną funkcję (w tym przypadku zdrowotną).

10. Jakie będą konsekwencje niezrealizowania projektu „miękkiego” z EFS (komplementarnego z projektem z EFRR) lub niezrealizowania jednej z kilku inwestycji składających się na projekt. Czy w takiej sytuacji projekt utraci dofinansowanie, czy też konsekwencje będą dotyczyć tylko przedmiotowej inwestycji i koszty danej inwestycji zostaną uznane za niekwalifikowane?

W obecnej perspektywie finansowej na lata 2014-2020 komplementarność stanowi jedną z podstawowych zasad realizacji polityki wspólnotowej. Jej rezultatem jest wzmocnienie podejmowanych działań i racjonalne wydatkowanie środków, a także możliwość uzyskania dodatkowych korzyści przez beneficjentów na różnych etapach realizacji projektu. W celu zapewnienia skutecznej identyfikacji i selekcji projektów komplementarnych, na potrzeby realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 przyjęto definicję komplementarności.

Zgodnie z zapisami SZOOP RPO WP 2014-2020 komplementarność oznacza wzajemne uzupełnianie się/dopełnianie projektów, które pozwala na osiągnięcie wspólnego lub takiego samego celu, który nie zostałby osiągnięty lub osiągnięty byłby w mniejszym stopniu w przypadku niewystępowania komplementarności.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 (RPO WP 2014-2020) jest programem dwufunduszowym, współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Tak więc sam Program wskazuje na konieczność silniejszego powiązania i koordynacji działań podejmowanych w regionie przez podmioty zaangażowane w jego realizację i dążenie do zwiększenia komplementarności i efektywności interwencji, tym ściślejszego strategicznego powiązania ze sobą projektów infrastrukturalnych i projektów miękkich. Zgodnie z zapisami RPO WP 2014-2020 „finansowanie infrastruktury w przedsięwzięciach dotyczących rewitalizacji (...) musi stanowić element uzupełniający dla realizacji celów społecznych finansowanych z EFS” (...) „Wsparcie w ramach ww. priorytetu inwestycyjnego (mowa o PI 9b) przekazywane będzie wyłącznie na projekty dotyczące kompleksowej rewitalizacji wspieranej z dwóch funduszy – wybierane w oparciu o Lokalne Plany Rewitalizacji (działania inwestycyjne z EFRR podporządkowane rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych)” (...) „Przedsięwzięcia infrastrukturalne finansowane z EFRR powinny wykazywać komplementarność z priorytetami inwestycyjnymi EFS i być powiązane z realizacją celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem, a także, przyczyniać się do

zwiększenia możliwości znalezienia zatrudnienia, w sposób zdefiniowany w Umowie Partnerstwa. Ponadto, działania rewitalizacyjne powinny mieć charakter kompleksowy”.

Mając na uwadze powyższe, planowanie interwencji komplementarnych w ramach Działania 6.3 *Rewitalizacja przestrzeni regionalnej* i Działania 6.5 *Rewitalizacja przestrzeni regionalnej - ZIT* ma być elementem myślenia strategicznego. Dlatego na etapie oceny LPR/GPR wnioskodawca zobowiązany jest do wykazania komplementarności inwestycji (projektu z EFRR) z projektem z EFS, gdzie powinno zostać udowodnione, że projekty wykazują się realnym powiązaniem, tj. czy projekt inwestycyjny ma charakter uzupełniający i powiązany jest z działaniami finansowanymi ze środków EFS, które to działania pełnią rolę wiodącą w rozwiązywaniu zidentyfikowanych problemów. Ocena komplementarności dokonywana jest przez Zespół ds. rewitalizacji w ramach weryfikacji LPR/GPR. W dalszej kolejności spełnienie wymogu wykazania się projektem powiązaniem będzie weryfikowane na etapie oceny przez KOP w ramach kryterium oceny merytorycznej pn. *Komplementarność do projektów z EFS wykazanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji/Gminnym Programie Rewitalizacji*. Według definicji kryterium, na etapie oceny KOP weryfikowana będzie czy w treści LPR/GPR przedstawiono projekty z EFRR i EFS i wykazano ich komplementarność?

Biorąc pod uwagę powyższe, w trakcie oceny przez KOP weryfikowana będzie deklaracja wnioskodawcy zawarta w załączniku do wniosku o dofinansowanie (studium wykonalności), z którego musi wynikać, że zarówno projekt infrastrukturalny jak i projekt powiązany z EFS celują w rozwiązanie tego samego problemu (zgodnie z informacjami dotyczącymi komplementarności projektów EFRR i EFS przedstawionymi w LPR/GPR).

Realizacja powiązanego projektu EFS jest nadrzędnym obowiązkiem dla projektu EFRR. Oznacza to, iż odpowiedzialność za niezrealizowanie projektu EFS spoczywa na beneficjencie projektu EFRR, niezależnie od powodów niezrealizowania powiązanego projektu, z najdalej idącą sankcją w postaci rozwiązania umowy włącznie.

W myśl zapisów Załącznika nr 5 do Regulaminu konkursu *Instrukcja do opracowania studium wykonalności dla projektów z zakresu rewitalizacji przestrzeni regionalnej dla osi VI Spójność społeczna i przestrzenna* Rozdział 2 *Opis projektu* Podrozdział 2.6. *Powiązania z innymi inwestycjami* wskazano, iż „należy zamieścić informacje o powiązaniach projektu z innymi działaniami/przedsięwzięciami w tym przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, podejmowanymi przez wnioskodawcę oraz inne podmioty:

- na obszarze rewitalizowanym zidentyfikowanym w LPR/GPR,
- dotyczących tej samej grupy odbiorców (interesariuszy),
- dotyczących tego samego lub zbliżonego problemu lokalnej społeczności.

Informacje mogą być podane w formie tabeli. Można zamieścić mapkę lub schemat ideowy powiązań.

W przypadku projektów rewitalizacyjnych niezbędne jest odniesienie się do powiązań z komplementarnymi:

- planowanymi projektami finansowanymi z EFS. Przedstawione dane muszą być spójne z zapisami LPR/GPR w zakresie komplementarności z EFS, będącej przedmiotem oceny,
- inwestycjami i działaniami realizowanymi ze środków publicznych, w tym UE w perspektywie 2007-2013 oraz 2014-2020, przedstawiając tym samym komplementarność międzyokresową (jeśli dotyczy)”.

Zatem, w sytuacji gdy beneficjent w trakcie realizacji projektu i/lub w okresie trwałości projektu nie wywiąże się z obowiązku powiązania projektu z działaniami realizowanymi w ramach EFS Instytucja Zarządzająca RPO WP 2014-2020 może rozwiązać umowę o dofinansowanie.

Jednocześnie należy zauważyć, iż zgodnie z zapisami ww. *Załącznika nr 5 Instrukcja (...) w Rozdziale 3. Zakres rzeczowy projektu* w kontekście Państwa zapytania istotne jest następujące stwierdzenie: „projekt powinien stanowić samodzielną (pod kątem operacyjności) jednostkę analizy. Oznacza to, że powinien on obejmować wszystkie zadania

inwestycyjne, które sprawiają, że efektem realizacji projektu jest stworzenie w pełni funkcjonalnej i operacyjnej infrastruktury, bez konieczności realizacji dodatkowych zadań inwestycyjnych nie uwzględnionych w tym projekcie. Jeśli okazałoby się, że przedmiotowy projekt nie spełnia powyższego warunku (np. jest tylko jedną z faz większego przedsięwzięcia i nie jest operacyjny jako samodzielna jednostka) wówczas należy rozszerzyć przedmiot analizy o dodatkowe zadania inwestycyjne, które będą rozpatrywane całościowo, jako jeden projekt (...).

Z drugiej strony, należy pamiętać, aby w sztuczny sposób nie rozszerzać zakresu projektu poprzez uwzględnianie zadań inwestycyjnych, które nie mają wpływu na zapewnienie operacyjności tego projektu, a ponadto mogą stanowić samodzielną jednostkę analizy, zaś ich cele nie są bezpośrednio powiązane z celami projektu”.

11. Jak należy liczyć powierzchnię objętą rewitalizacją w ramach projektu, który dotyczy np. robót w 3-hektarowym parku (przycięcie kilku drzew, remont altany, montaż lamp parkowych wzdłuż ścieżki spacerowej, koszenie trawy na ¼ powierzchni parku) budowy oświetlenia wzdłuż ulic, ewentualnie innych sytuacji w projekcie gdzie np. zakres rzeczowy będzie realizowany punktowo ale na dużym obszarze (parki, rynek, nabrzeże itp.).

Czy w ww. przypadkach do kryterium merytorycznego jakościowego pn. Przewidywany wpływ projektu na wskaźnik pn. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją należy zaliczyć całą powierzchnię, czy tylko odpowiednio wydzieloną część? W przypadku, gdy w ramach powierzchni objętej rewitalizacją zaliczyć należy tylko część powierzchni, należy wskazać metody wydzielenia tej powierzchni odnosząc się do ww. przykładów.

Należy przy tym zaznaczyć, iż zgodnie z brzmieniem ww. kryterium premiowane będą projekty o największej przewidywanej powierzchni obszarów objętych rewitalizacją. Do powierzchni należy uwzględnić:

- **obszar przestrzeni publicznej objętej rewitalizacją w ramach projektu objętego wnioskiem o dofinansowanie,**
- **otoczenie funkcjonalnie związane z budynkami/obiektami, w których realizowana będzie rewitalizacja.**

Ujęty w przedmiotowym kryterium wskaźnik pn. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha] stanowi kluczowy wskaźnik WLWK. Jego definicja (zał. nr 6 do *Regulaminu konkursu*) wskazuje, iż dotyczy on powierzchni obszarów objętych rewitalizacją w ramach wspartych projektów. Dlatego też, do powierzchni tej należy uwzględnić:

- obszar przestrzeni publicznej (spełniający wymogi definicji wskazanej w *Regulaminie konkursu*) objętej rewitalizacją w ramach projektu objętego wnioskiem o dofinansowanie,
- otoczenie funkcjonalnie związane z budynkami publicznymi/obiektami publicznymi, w których realizowana będzie rewitalizacja w ramach projektu objętego wnioskiem o dofinansowanie.

Dany obszar uwzględniony we wskaźniku powinien odzwierciedlać rzeczywistą powierzchnię objętą działaniami w ramach projektu. Wskaźnik należy podać z dokładnością do 2 miejsc po przecinku w hektarach.

Wobec powyższego, ocena kryterium merytorycznego jakościowego pn. Przewidywany wpływ projektu na wskaźnik pn. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją musi korespondować z definicją ww. wskaźnika.

12. W związku z koniecznością stosowania Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 przyjętych 05 kwietnia 2018 r., to

czy w przypadku projektów budowlanych dotyczących modernizacji istniejących budynków, które zostały opracowane np. rok wcześniej i po części zostały już zrealizowane, ww. Wytyczne należy stosować w pełnym zakresie, czy też w największym możliwym zakresie? Czy zastosowanie Wytycznych w mniejszym zakresie będzie skutkowało uznaniem wydatków za niekwalifikowane?

Zgodnie z pkt 3 Rozdziału 2 – *Cel i zakres regulacji Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020* wydanych przez Ministra Inwestycji i Rozwoju „IZ zapewnia, że instytucja podejmująca decyzję albo będąca stroną umowy o dofinansowanie projektu w ramach PO, zobowiąże beneficjenta w decyzji albo umowie o dofinansowanie projektu do stosowania aktualnych Wytycznych”.

Zgodnie z zapisami ww. *Wytycznych Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020* stanowiące załącznik nr 2 do *Wytycznych* mają zastosowanie do projektów wyłonionych w wyniku konkursów lub wezwania do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, ogłoszonych po dniu, od którego zmienione Wytyczne są stosowane. Jednocześnie IZ PO lub instytucja podejmująca decyzję albo będąca stroną umowy może, w uzgodnieniu z beneficjentem, zdecydować o stosowaniu tych standardów również w projektach, których realizację rozpoczęto przed dniem, od którego zmienione Wytyczne są stosowane.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że w związku z implementowaniem do kryterium merytorycznego standardowego wyboru projektów pn. *Zasada zapobiegania dyskryminacji*, wymogów wskazanych w *Standardach dostępności dla polityki spójności 2014-2020*, będących załącznikiem nr 2 do ww. *Wytycznych*, do wzoru umowy o dofinansowanie wprowadzono (na mocy uchwały z dnia 23 maja 2018 r.) zmiany mające na celu zobowiązanie beneficjenta do stosowania ww. *Standardów* oraz wskazywania we wniosku o płatność podjętych działań i ich wpływu na sytuację osób z niepełnosprawnościami.

Jednocześnie uchwałą z dnia 12 czerwca 2018 r. odniesiono ten obowiązek wyłącznie do beneficjentów projektów wyłonionych w wyniku konkursów lub wezwania do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, ogłoszonych po dniu, od którego ww. *Wytyczne* są stosowane, tj. od 11 kwietnia 2018 r.

Uwzględniając powyższe, należy mieć na uwadze, że beneficjent składający wniosek w odpowiedzi na nabór ogłoszony po dniu 11 kwietnia 2018 r. jest bezwzględnie zobowiązany do stosowania ww. *Wytycznych*, a co za tym idzie także *Standardów*, bez względu na to, kiedy faktycznie rozpoczęła się realizacja inwestycji. Należy bowiem mieć na względzie, że przed podpisaniem umowy o dofinansowanie beneficjent realizuje projekt na własne ryzyko.

**13. Czy jeżeli w fiszce projektowej opisanej w Programie Rewitalizacji nie opisano wyposażenia rewitalizowanego obiektu możliwe będzie ujęcie go w wydatkach kwalifikowanych projektu?
Czy wartość projektu może być wyższa niż przedstawiona w fiszce projektowej opisanej w Programie Rewitalizacji? ”**

W ramach uchwalonego przez Radę Gminy Programu Rewitalizacji, zatwierdzany jest m.in. zakres i skala planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mają rozwiązać zidentyfikowane problemy. LPR w dalszej kolejności podlega ocenie i zatwierdzeniu przez IZ RPO WP. W analizowanym przypadku należy stwierdzić, że Rada Gminy uchwaliła LPR uznając jako niezbędną, celową zakres objęty projektem, które ma być przedsięwzięciem

rewitalizacyjnym adekwatnym do rodzaju i skali problemów zidentyfikowanych w LPR. LPR został pozytywnie oceniony i umieszczony przez IZ RPO WP we właściwym wykazie.

Zgodnie z Wytycznymi w sprawie rewitalizacji, opis w LPR/GPR planowanych działań rewitalizacyjnych, które będą realizowane w ramach danego programu rewitalizacji powinien zawierać przede wszystkim identyfikację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji oraz charakterystykę innych, uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Opis ww. podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych powinien zawierać nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty.

Generalną zasadą jest zgodność zakresu rzeczowego projektu z projektem uwzględnionym w zaakceptowanym LPR/GPR, w szczególności – zakres realizowanych działań, wskaźniki, cele. Odstępstwa od tej zasady mogą mieć charakter wyjątkowy i mogą dotyczyć kwestii, które nie naruszają ww. elementów projektu. Nie może dojść do sytuacji, że wnioski o dofinansowanie obejmował będzie zakres nie uwzględniający zasadniczych zadań wykazanych w LPR/GPR, które zostały zdefiniowane jako niezbędne do wyeliminowania problemów zidentyfikowanych w LPR/GPR. W związku z powyższym ew. rozszerzenie zakresu projektu nie może mieć zasadniczego wpływu na jego efekty rzeczowe, cele, rezultaty oraz komplementarność z projektami EFS.

Odnosząc się do treści pytania należy wskazać, że w ramach oceny formalnej badane będzie kryterium zgodności złożonego projektu z zapisami programu rewitalizacji znajdującego się w Wykazie programów rewitalizacji prowadzonym przez IZ zgodnie z opisem kryterium. Za dopuszczalne mogą zostać uznane zmiany/odstępstwa w projekcie (w tym przypadku ujęcia wyposażenia lub zwiększonej szacowanej kwoty wartości projektu), w sytuacji gdy nie wpływają one na prognozowane rezultaty i realizację założonych celów rewitalizacji - zgodnie m.in. z ww. definicją przedsięwzięć podstawowych oraz zgodnie z uchwalonym w LPR/GPR sposobem wdrażania/monitorowania. Do Wnioskodawcy należy będzie wykazanie, czy w wyniku dokonanych zmian zakres złożonego do dofinansowania projektu wykracza poza zakres ujęty w LPR/GPR oraz czy taki projekt wciąż umożliwi osiągnięcie zakładanych celów i że obszar rewitalizacji będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji (zgodnie ze znaczeniem przedsięwzięć podstawowych wskazanym w LPR/GPR). Ocena skali ewentualnych zmian i uznanie czy doszło do znaczących modyfikacji, skutkujących brakiem zgodności złożonego projektu z zapisami LPR/GPR będzie dokonywana na etapie oceny formalnej, zgodnie z opisem kryterium.

Niezależnie od powyższego należy mieć na względzie, że wymagane jest wykazanie w LPR/GPR komplementarności projektu planowanego do realizacji w ramach działania 6.3 z projektem finansowanym z EFS. W związku z powyższym ew. zmiany/korekty zakresu projektu finansowanego z EFRR nie mogą wpływać na wykazaną komplementarność. Powyższa komplementarność będzie sprawdzana na etapie oceny merytorycznej i w sytuacji gdy korekty zakresu projektu doprowadzą do braku jej występowania, może to skutkować negatywną oceną projektu.

W kontekście kwalifikowalności wydatków dot. wyposażenia, należy również pamiętać, że zgodnie z zapisami SZOOP, zakup sprzętu i wyposażenia musi być bezpośrednio związany z nową i/lub nadawaną funkcją, jaka będzie pełniona przez obiekt/budynki/przestrzeń publiczną, oraz może stanowić jedynie element uzupełniający realizację kompleksowego projektu przyczyniającego się do osiągnięcia celów LPR/GPR.